

Glas za veznikov

Leto I - Št. 159

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, sobota 22. decembra 1945

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 2 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter vršine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (osmrtnice L. 36), objave L. 3, finančni in pravni L. 12. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 12. Davek ni vstet. Plačljivo vsakega. Oglase sprejema izključno: S. P. L., Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (začetna L. 4). Rokopisno ne vračamo.

Šesti moskovski sestanek Razgovori o atomski sili

Peturna seja pod predsedstvom Byrnese - Nobene nove ovire - EAM zahteva nove grške vlado - Turški zunanji minister o sovjetskih zahtevah

MOSKVA, 22. DECEMBRA. — Po petem četrtkovem sestanku, ki je trajal dve uri in dvajset minut in o katerem enako kot o prejšnjih, niso podali nobenega uradnega poročila, so se zunanji ministri treh velike sil v palači Spiridonovki sestali. Sestanku, ki je trajal šest ur, je predsedoval ameriški zunanji minister Byrnes. Londonski uradni krogi pravijo, da je bil glavni predmet dosedanjih razgovorov atomsko sila. Kot poročajo iz omenjenih krogov, potekajo razgovori zelo ugodno. Dopisniki menijo, da se bo konference zaključila do Božice.

Zunanji ministri so se večer tik pred uradno konferenco zasebno sestali. Bevin je imel večeraj zjutraj razgovor s Herve Alphandom, voditeljem francoske trgovske delegacije, ki se trenutno mudi v Moskvi. Dobro obveščen londonski krogi pravijo, da razgovori o atomski sili dobro potekajo. Menijo, da Sovjetska zveza ne bo nastopila kot ustanoviteljica odbora za atomsko energijo pri ustanovi Združenih narodov, ko se bo glavna skupščina že ustanovila sestal meseca januarja. Če se bodo pokazali predlogi, ki sta jih naredila Bevin in Byrnes Molotov, za izvedbo, bo odbor za atomsko energijo podrejen Varšavskemu svetu — katerega članice so Velika Britanija, Sovjetska zveza, Združene države, Francija in Italija — ter bo odgovarjal za nadzorstvo proizvodnje atomske bombe in za njeno uporabo za vzdrževanje mira. Odgovoren pa bo glavni skupščini za razvoj in uporabo atomske sile v prometu in industriji.

Poročevalska agencija Reuters pravi, da v času, ko so čakali na šesti sestanek zunanjih ministrov, je bilo mogoče ugotoviti, da je dosedanje delo bilo uspešno in da vlada pri razgovorih prijateljsko carstvo. Ministri se si izmenjajo pisne podatke o glavnih točkah dnevnega reda. Pri pogajanjih se ni pojavila nobena nova točva razen tistih, ki so že prej bile.

Poslanica skupine EAM. Ameriški veleposlanik v Moskvi, Averell Harriman, je večeraj zjutraj sprejel kitajskega in francoskega poslanika in jih obvestil o poteku razgovorov, v kolikor so se bariči vprašani, ki zanimajo obe državi.

Sovjetski zunanji minister in ameriška in angleška delegacija so sprejeli poslanico grške levicarske skupine EAM. V kateri zahtevajo sestavo nove grške vlade, v kateri bi sodelovala v polnem obsegu skupina EAM.

Zunanji ministri so tudi sprejeli brožurko tajnika svetovne zveze sindikalnih organizacij, Louisa Sallanta, v kateri v imenu šestdesetih milijonov članov zahteva, da pretrga zvezo s Francozo Španijo. Izvedelo se je, da ni ameriški ni tangleška delegacija naredila nobenega koraka na konferenci zunanjih ministrov v zvezi s brožurko Louisa Sallanta in zahteve skupine EAM.

Poročajo, da ja Stalin, ki je dopolnil 66 leto starosti, prebil ves dan v svoji delovni sobi na Kremlju.

Govor turškega ministra. Turki minister za zunanje zadeve Hasan Saka je večeraj sporočil o narodni skupščini, da Sovjetska zveza ni obnovila s Turčijo prijateljske nenapadne pogodbe, kar pa ne pomeni, da bi se prijateljski odnosi Turčije do Sovjetske zveze izboljšali.

Turčija — je nadaljeval — želi mir znanj in znotraj. Kakor v preteklosti, tako bomo tudi v bodočnosti nadaljevali nacionalno politiko, ki ničesar ne zahteva in tu di nikomur ničesar ne daje. Vedno smo pripravljeni, da obnovimo te tesnejše prijateljske odnose s Sovjetsko zvezo. Izbrano upamo, da bomo to tudi dosegli.

General Kazim Karabekir, najvišji član turškega tiska, je dejal: »Zdi se, da imajo naši severni sosedje do nas neke zahteve. Potrebno je, da ves svet ve, da so Dardanela vrata naše države in da je Karabekir naša hrbenica. Obe državi imata velik interes na tem, da postanejo in ostaneta zveznici. V nasprotnem primeru grozi obe proti tektim nevarnost.

Karska planota je zahodno-turška provinca, ki jo je odstopila Sovjetska zveza po prvi svetovni vojni.

Švica priznala madžarsko vlado. Bern, 22. decembra. Švica priznala je madžarsko vlado, ki jo predstavlja ministrski predsednik Zoltan Tildy in prikaže skorajšnje obnove diplomatskih odnošajev med obema državama.

Obvestilo. Trst, 22. decembra. Ker je zastopnik »Primorskega dnevnika« prejel obvezo, da bo objavil izjavo o članku »Zgodba se nadaljuje«, ki ga je list priobčil 24. 11. '45, je ustanovitelj lista prenehal. »Primorski dnevnik« bo začel izhajati jutri, v nedeljo 23. decembra '45.

Podpisal: D. M. Street podpolkovnik (Middlesex Regt.) O.C. A.I.S. Trst

Smrt generala Pattona

Heidelberg, 22. decembra. Včeraj ob 16.50 po Greenwichu je umrl general George S. Patton.

Bivšemu poveljniku 3. severnoameriške armade so zaradi poškodb na hrbtnici, ki jo je dobil pri avtomobilski nesreči, ko sta trčila njegov in vojaški avtomobil, ohromele noge.

Smrt je nastopila zaradi pljučnih komplikacij, ki so se večeraj pojavile. Uradno poročilo pravi: »Brigadni general John M. Willen, poveljnik glavnega štana sedme ameriške armade, je danes ob 17.50 umrl general Patton. Preminul je mirno.

Pred pojavom pljučnih komplikacij se je doždevalo, da se zdravstveno stanje generala boja. Patton je v prvi svetovni vojni napredoval od kapetana do polkovnika, v drugi svetovni vojni pa je postal armadni general. Ob svoji smrti je bil 65 leten general poveljnik 15. ameriške armade. Preminil so ga na Bavarsko, ko je general Eisenhower dognal, da niso izvirali načrtov za denacionalizacijo kot je to došlo do zavrnitve vrhovno poveljstva.

Patton, ki je bil eden najboljših vojskovedov v bitkah oklepnih enot, je dosegel slajne uspehe v bojih v Afriki, na Siciliji, v Franciji, Belgiji, Nemčiji, Avstriji in Češkoslovaški.

Maršal Mannerheim. Lisabona, 22. decembra. Maršal Mannerheim, ki se je 3 tedne iz zdravstvenih razlogov mudi na Portugalskem, je večeraj zjutraj zapustil Lisabono ter se vrnil na Finko. Domnevajo, da se je za to odločil, ko je izvedel, da se na seznamu vojnih zločincev, »Maršal je vojak«, je izjavil njegov pomočnik polkovnik Ragnar, če bo do prišli njegovi prijatelji pred sodišče, hoče biti z njimi.

Mannerheima so v Lisboni počeštili z vsemi častmi, ki grejo predsedniku države. Imel je dolge razgovore s predsednikom Carmo in tudi Novemu Zelandu.

Držali so se navodil vlade. Odklikovanje britanskih funkcionarjev, ki jih je javnost za časa vojne napadla zaradi veleizdaje

London, 22. decembra. Kralj Jurij VI. je podelil viteški odklikovanje dvema osebam, ki ju je javnost za časa vojne napadla zaradi veleizdaje.

Viktor Carey je bil župan v Guernseyju za časa nemške zasedbe. Javno so ga napadli, da je podpisal nemški razglas, s katerim so ponujali 25 sterlingov nagrade tistemu, ki bi odkril osebo, ki se piše po zidovih in vratih črke »V« (zabrisica besede Victory, kar pomeni zmaga).

Drugo odklikovanje so izročili A. M. Coutanche, ki je kot Jerseyjski župan moral podpisati vse ukaze za časa nemške zasedbe.

Carey je star 73 let. Coutanche pa 53. Oba sta se, kot poročajo, držala navodil britanske vlade.

Po odklikovitvi obojega so se javno dvignili proti temu funkcionarjem. Notranji minister Chuter Ede je takrat izjavil v spodnji abornici, da sta se vedla lojano in hili.

Nirohiteva tiskovna konferenca. Tokio, 22. decembra. »International News Service« poroča, da bo imel Hirohito prihodnjo soboto ali nedeljo sestanek s japonskimi novinarji. To bo prvi slični dogodek v japonski cesarvici hili.

RAF bombardirala oporišča pri Bandungu. Kitajska vlada izjavila, da komunisti niso podali nobenega uradnega predloga o prenehanju. Označila je komunistično izjavo kot propagando komunističnega glavnega štana.

Razprava proti Vito Mussoliniju. Milano, 22. decembra. Danes se je pred milanskim parlamentom sodelen priela razprava proti Vito Mussoliniju.

ZAHTEVA PO TIROLSKI IN KOROŠKI

Govor avstrijskega kanclerja Figla - Za ukinitve demarkacijskih črt in za dobre odnose s Češkoslovaško, Madžarsko in Jugoslavijo

Dunaj, 22. decembra. Včeraj je kancler Leopold Figl predstavil parlamentu novo avstrijsko vlado. Ob tej priložnosti je imel govor, v katerem je med drugim dejal:

»Ena izmed zadev, ki niso samo predmet naše politike, marveč nam sega do srca, je vprašanje južne Tirolske. Vrnitev te pokrajine k Avstriji je želja vsakega avstrijskega državljanca. Naša druga nemajna zahteva glede meja je združitve vse Koroške v njenih zgodovinskih mejah.

O delitvi sedanje Avstrije v več zveznih področij je Figl dejal: »Vzpostavitev enotnosti avstrijskega ozemlja je za obnovo neobhodna potrebna. Ukinitve demarkacijskih črt je nujna. Odračam se na vse štiri zvezniške velesile z topnim priporočilom, naj rešijo to zadevo v korist vseh, v najkrajšem času.

Figl je tudi zahteval znižanje zavezniških zasedbenih sil, ter je dodal, da so Avstriji vredni zaupanja osebnosti.

V svojem govoru, ki je bil predhodno odobren od vseh članov vlade in tudi od socialističnih in komunističnih ministrov, je kancler obravnaval tudi vprašanje podzivanja. Izjavil je: »Podzivali bomo ukrepe, da postavimo pod državno nadzorstvo ali da podpramo glavno industrijo, ki je potrebna državi. Mislim posebno nekatere panoge električne industrije.

Čeprav se je večina Avstrijev izrekla za zasebno pobudo in zasebno lastnino, vlada ne bo oklevale, da nastopi, kadar zasebna pobuda ne bo odgovarjala socialnim, političnim in trgovskim zahtevam.

O zunanji politiki je Figl dejal: »Zemljepani položaj Avstrije na vsak način zahteva sodelovanje z našimi sosedi, posebno pa s Češkoslovaško, z Madžarsko in Jugoslavijo. Prva skrb avstrijske vlade bo, da vzpostavi stike s temi državami in skuša rešiti obstoječa nesoglasja.

O javni vzgoji je kancler dejal: »Vladno je treba vzgojiti v demokratski veri in evropskem duhu. Treba je storiti vse, da se vrne v Avstrijo pojem demokracije, ker so moški in ženske vse ali manj združeni v nacionalni idejama.

»Nacisti — je dejal kancler — je treba brez uamljenja odstraniti iz vlade in iz vseh odgovornih mest.

O vprašanju prehrane je kancler dejal: »Rešitev vprašanja prehrane avstrijskega naroda v tej zmiri ne bo mogoča brez pomoči zavezniških vojsk, naših naporov — ako ne bomo imeli zavezniške pomoči — ne bo mogoče prebiti zime, ne da bi bili priča nastopa novega radikalizma iz političnega ekstremizma.

Figl je zaključil svoj govor z izjavo o obdobju od vseh članov vlade in vseh zavezniških vojsk zaradi razumevanja, ki so ga izkazali avstrijskemu narodu in do

RAZPRAVA V NÜRNBERGU

Storey obtožuje Gestapo

Zaključek dokazovanja proti SS oddelkom - Odgovornost tajne policije Odločitev razprave do 2. januarja - Proces bo trajal do konca aprila

Nürnberg, 22. decembra. Glavno delo nürnberške razprave je opravljeno. Sodišče je moralo preučiti veliko listov, ki jih je predložila ameriška obtožba. Zaradi tega se je potek razprave nekoliko zavlekel. Vendar pa Američani svoje obtožnice niso zaključili. Nadaljevali bodo prihodnje leto.

SS oddelki. Ameriški tožilec major Warren Farr je nadaljeval z obtoževanjem SS oddelkov (Schutz Staffeln), katerih člane so izbirali iz SA oddelkov. SS oddelke je obtožil, da so bili krivi za vse zločine, ki so bili v tistem času počinjeni. Imel je dolge razgovore s predsednikom Carmo in tudi Novemu Zelandu.

SS oddelke je označil kot polvojaško organizacijo, ki se je navedla v verskileke pogodbe, ki je osnovala peto kolono v nevtralnih državah in sodelovala v vojni kot vojaška formacija.

Farr je predložil listino, ki dokazuje odgovornost SS oddelkov za vse, kar se je dogajalo v koncentracijskem taborišču Dachau, kjer so delali poizkuse na golih telesnih internirancih. Ti poizkusi so bili v tem, da se s umetnimi sredstvi ljudi hitro ogrevali, nato pa jih spet naglo ohlajevali.

Po Himmlerjevem ukazu so morale ujetnice prestopati druge interniranke; tete so počenjali tudi s moškimi.

SS oddelke je Himmler vzbujal, naj imajo otroke in naj za to izkoristijo vsako dovoljeno ali nedovoljeno priliko.

Iz nekega Himmlerjevega ukaza se vidi, da so morali med ujetnicami izbirati osebe za poizkuse. Ukaz pravi: »Ujetnice, ki so navezane na posteljo, je treba uporabiti za poizkuse z zastrupljenimi testtubli. Po zdravniških poročilih so se sedile iz ust bolnikov alne, nato pa se so dušili in bijevali. Za tem je nastopila smrt.

Obtožba je nato predložila poročilo preiskovalne komisije za vojne zločine, ki pravi, da je bilo od 7. junija 1944. dneva izkrcanja v Normandiji, do konca vojne 77 primerov krivih vojnih zakonov. Sem spadajo umori 64 zavezniških vojnih ujetnikov in uniform, od katerih so bili mnogi ranjeni. Unore so javljali člani SS oddelkov.

Preiskovalna komisija je prišla do zaključka, da so SS oddelki brez uamljenja po zaslišanju ujetnikov izvršili smrtne obsede.

Kolonizacijska politika. Major Farr je nato predložil listino, ki dokazuje, da so SS oddelki tvorili poseben oddelk, katerega naloga je bila uresničevanje kolonizacijske politike.

Farr je predložil pričanje Otto Hofmanna Oberguppenführerja SS oddelkov, ki je bil poveljnik kolonizacijskega urada pri vrhovnem poveljstvu SS organizacije do novembra 1943.

Farr je zaključil svoje obtožbo proti SS oddelkom z izjavo, da je bilo v tej organizaciji sedem obtožencev, ki so bili vsi višji častniki. To so: Joachim von Ribbentrop, Rudolf Hess, Ernst Kaltenbrunner, Martin Bormann v obočnostu Fritz Saukel, von Neurath in Seyas Inquart.

Gestapo. Ko so zaključili z dokumenti proti SS oddelkom, je začela obtožnica pojasnjevati in navajati il-

stine, ki se nanašajo na Gestapo in nemško varnostno policijo.

Naloga, da prikaže aločinsko delavnost teh organizacij, ki sta skrbeli za zatiranje vseobse obtožnice proti vlad, so poverili majorju Robertu Storeyju.

Storey je prišel svoje prikazovanje s trditvijo, da je bila prva naloga Gestapo in varnostne policije borba proti sovražnikom nacističnega režima, in sicer na bojnem, enako pa tudi na biološkem polju. S tem so hoteli obdržati Hitlerja in ostale nacistične voditelje na oblasti. Storey je podčrtal, da je bila organizacija Gestapo do 50 tisoč oseb, medtem ko varnostna policija ni štela več kot 3 tisoč članov. Storey je dodal: »Ta toipa je izvrševala množične pokole proti stoim in tisoim civilistom v zasedenih ozemljih in tako izvrševala nacistični načrt, ki predpisuje uničenje nezavezanil elementov a političnega in z rasnega stališča.

Serie uradnih listin o Gestapu, ki jih je predložil Storey z namenom, da podpre svoje dokaze, kažejo podrobnosti o izvrševanju množičnih sodb, ki so se vršile v balističnih in sovjetskih predelih.

Neka listina Gestapo, ki se nanaša na Litzo, pravi: »Od oktobra 1940 so odstranili okoli 30 tisoč Židov; ostale pa, katerih obstoj je bil v gospodarskem pogledu in dneva in dan obupnaji, so zbrali in jih premestili v židovske četrti Rige, Dinaburga in Litvane.

Neka druga listina, ki se nanaša na Belo Rusijo, pravi: »Zaradi ogromnih razdalj, zaradi najslabih cestnih pogojev in zaradi pomanjkanja vozil je bilo treba premestiti veliko težav, da bi izvršili seljenje. Kljub tem težavam pa so do zdaj postreli 41 tisoč Židov.

Neko poročilo litvanske Gestapo poroča, da je bilo to področje osvoboježno Židov obse spolov. Na ta način se likvidirali okoli 136 tisoč oseb.

Sadistično preganjanje. Storey je nato predložil poročilo generalnega komisarja Bele Rusije Rosenberg, v katerem se ta prikaže nad mučenji Židov, kar so delali SS oddelki v Sluzku oktobra 1941. »Obvestiti vas moram — pravi — da so bile te akcije podobne sadizmu. Merilo je kazalo strasen videz. Pošiljam to poročilo v dvojniku, da ga lahko dostavite ministrstvu Belos, s takimi množicami v Beli Rusiji ne moremo obradati miru in reda. Pokopavanje živih oseb, ki so težko ranjene, je tako nisko in podlo dejanje, da mora biti Hitler in Goering o tem obveščena.

Na zasedanju je bilo zanimivo čitanje seznam obtožencev, ki so bili v SS oddelkih. Iz seznama je razvidno, da je obtožnica umaknila eno izmed točk, in sicer proti bivšemu generalnemu guvernerju Poljske, Franku. Imena Frank si v seznamu.

Obtožbenec je sprejel to dejstvo z vidnim zadovoljstvom, medtem ko ga je Frick, ki je sedel poleg njega na sotočni klopi, udaril s roko po rami in mu tako izrazil odobravanje.

ZAPISKI

KITAJSKA

Vincent Harlow (Veritas)

II.

V zadnjem času se je zanimanje obrnilo proti Mandžuriji. Ameriške čete imajo nalogo, da osvobodijo Kitajsko Japoncev. Opraviti to delo, ne da bi se ameriške čete vmešale v notranje zadeve Kitajcev ter pomagale tej ali drugi strani, je tako težka zadeva, da se je v Ameriki pojavilo že veliko glasov, ki pravijo, da morajo Združene države odpoklicati vse vojaštvo iz Kitajske.

Generalu Hurleyju, ki je odstopil zatirujoč, da so ga pri delu motili uradniki zunanjeje ministrstva, naklonjeni jenanskemu režimu, je sledil general Marshall, bivši načelnik glavnega štana ameriške vojske. Človeku s takimi izkušnjami in s tako visokim položajem se nudi zdaj edinstvena prilika, da uredi kitajske zadeve, tako da pride do sporazuma med obema režimoma. General Marshall gotovo ne bo dopustil, da bi se kdor koli v državi kitajski vojni okoristil z ameriško vojaško silo.

Morebiti bodo našli sporazum v tem, da bodo naredili kitajsko federacijo ter dali pokrajnam široko samoupravo. Na vsak način pa je bodoče kitajsko združenje postalo prvenstveno vprašanje v mednarodnih odnosih.

V Mandžuriji je položaj zapleten in težaven. Po kitajsko-sovjetskem sporazumu se morajo sovjetske čete umakniti v tih mesecih. Nadomestiti jih morajo kitajske nacionalistične čete. Neki novinar je 25. novembra pisal iz Čungkinga: »Kategorično lahko zatrjujemo, da so sovjetske oblasti do danes spoštovale sovjetsko-kitajski dogovor do zadnje besede.

V začetku meseca oktobra se je general Jungšišui, predstavnik kitajske nacionalne vlade, začel pogajati s sovjetskimi generalom Malinovskim, da bi dosegel zagotovilo čungkinginim četam za vstop v Mandžurijo. Pripravovali so, da je Malinovski prepovedal uporabo mandžurskih pristanišč Dairena in Port Arthurja, ker sta svobodni pristanišči. General Malinovski se ni protivil uporabi drugih mandžurskih pristanišč, vendar je odklonil, da bi zagotovil varnost pri izkrcanju. Medtem ko so bila v teku ta pogajanja, so se sovjetske čete umaknile iz Mandžurije. Jenanske čete pa so v vedno večjem številu vidrle v Mandžurijo.

Najnovejše vesti pravijo, da je kitajska osrednja vlada zahtevala od sovjetske vlade, da zavleče odhod sovjetskih čet iz Mandžurije, dokler kitajska vlada ne bi mogla pripraviti sistematičnega izkrcanja in zasedbe Mandžurije. Po teh vesteh je general Malinovski predložil, da umakne sovjetske čete do 3. januarja. Pravijo tudi, da je predložil, da izroči čungkingin vojski vsa področja, ki jih ima še zasedena Sovjetska zveza, ne pa tistih, ki jih nadzirajo jenanski komunisti.

Doslej niso uradniki čungkingške vlade radi govorili o odnosih s Sovjetsko zvezo. Toda v zadnjih dneh so brozjavice poročevalskih agencij govorile o krizi. Obstoji vtis, da se kitajske osrednje oblasti bojijo, da bi Mandžurija prišla pod komunistično gospodstvo. Drugi mislijo, da bo prišlo do skupne uprave Mandžurije, do uprave, pri kateri bo Sovjetska zveza imela glavno besedo, čungkingška vlada pa postransko.

Takšno tolmačenje sovjetske politike je seveda treba vzeti na znanje z rezervo. Poročila, ki prihajajo iz Mandžurije, so netočna in redka. Lahko se seveda tudi zgodi, da bodo jenanski komunisti zaradi dogodkov na kitajskem severu dobili pogum in poizkusili razbiti kitajsko enotnost. Toda meni se, da ne zdi verjetno. Zdjaj vodi komunistični tisk v Jenanu oster boj proti državljanski vojni. Sovjetsko zadržanje je najboljše opisl neki ameriški dopisnik, ki poroča, da pravijo Sovjeti: »Izvršujemo številne obsebe kitajsko-sovjetskega dogovora. Umikamo se iz Mandžurije, ker ni v dogovoru nobenega pogoja, ki bi nas prisililo, da pomagamo kitajskim nacionalističnim četam pri zasedbi Mandžurije.

Za jenanske in čungkingške Kitajce je naloga jasna: združiti se. Za zavezniške prav tako sodelovati in urediti kitajsko vprašanje, preden ne bo prepozno.

Razprava v Ljubljani

Ljubljana, 22. decembra. Pred ljudskim sodiščem v Ljubljani se je pričela razprava proti pristaseu Draže Mihajlovića. Po veliki večini so intelektualci; med njimi je tudi pet duhovnikov. Obtožba, da so se vsi kot tri leta borili proti Titovemu narodnoosvobodilnemu gibanju in ustanavljali različne protikomunistične skupine, označevane kot čelna garda.

Vse te skupine so malo pred koncem vojne združili v vojaško organizacijo, ki so jo imenovali »Jugoslovska vojska v domovini« in ki ji je poveljeval Draža Mihajlović.

K tem skupinam je spadala tudi organizacija »Slovenski domobranec« (slovenska narodna straža), ki je delovala po italijanski kapitulaciji L. 1943 po navodilih nemškega vrhovnega poveljstva in je nudila odpor narodnoosvobodilnemu gibanju. Pristaji Draže Mihajlovića so tudi obtoženi, da so prisegli Hitlerju in atrojali zavzešne letalce, ki so pristajali na slovenskem ozemlju.

Za to svojo delavnost, ki je bila naperjena proti interesom naroda, so dobili blagoslov ljubljanskega škofa dr. Rožmana. Podpirali so jih v prvi vrsti ljubljanski cirkularji. Razprava se nadaljuje.

General Kazim Karabekir, najvišji član turškega tiska, je dejal: »Zdi se, da imajo naši severni sosedje do nas neke zahteve. Potrebno je, da ves svet ve, da so Dardanela vrata naše države in da je Karabekir naša hrbenica. Obe državi imata velik interes na tem, da postanejo in ostaneta zveznici. V nasprotnem primeru grozi obe proti tektim nevarnost.

Karska planota je zahodno-turška provinca, ki jo je odstopila Sovjetska zveza po prvi svetovni vojni.

Švica priznala madžarsko vlado. Bern, 22. decembra. Švica priznala je madžarsko vlado, ki jo predstavlja ministrski predsednik Zoltan Tildy in prikaže skorajšnje obnove diplomatskih odnošajev med obema državama.

Obvestilo. Trst, 22. decembra. Ker je zastopnik »Primorskega dnevnika« prejel obvezo, da bo objavil izjavo o članku »Zgodba se nadaljuje«, ki ga je list priobčil 24. 11. '45, je ustanovitelj lista prenehal. »Primorski dnevnik« bo začel izhajati jutri, v nedeljo 23. decembra '45.

Podpisal: D. M. Street podpolkovnik (Middlesex Regt.) O.C. A.I.S. Trst

RAF bombardirala oporišča pri Bandungu. Kitajska vlada izjavila, da komunisti niso podali nobenega uradnega predloga o prenehanju. Označila je komunistično izjavo kot propagando komunističnega glavnega štana.

Razprava proti Vito Mussoliniju. Milano, 22. decembra. Danes se je pred milanskim parlamentom sodelen priela razprava proti Vito Mussoliniju.

Držali so se navodil vlade. Odklikovanje britanskih funkcionarjev, ki jih je javnost za časa vojne napadla zaradi veleizdaje

London, 22. decembra. Kralj Jurij VI. je podelil viteški odklikovanje dvema osebam, ki ju je javnost za časa vojne napadla zaradi veleizdaje.

Viktor Carey je bil župan v Guernseyju za časa nemške zasedbe. Javno so ga napadli, da je podpisal nemški razglas, s katerim so ponujali 25 sterlingov nagrade tistemu, ki bi odkril osebo, ki se piše po zidovih in vratih črke »V« (zabrisica besede Victory, kar pomeni zmaga).

Drugo odklikovanje so izročili A. M. Coutanche, ki je kot Jerseyjski župan moral podpisati vse ukaze za časa nemške zasedbe.

Carey je star 73 let. Coutanche pa 53. Oba sta se, kot poročajo, držala navodil britanske vlade.

Po odklikovitvi obojega so se javno dvignili proti temu funkcionarjem. Notranji minister Chuter Ede je takrat izjavil v spodnji abornici, da sta se vedla lojano in hili.

Držali so se navodil vlade

Odklikovanje britanskih funkcionarjev, ki jih je javnost za časa vojne napadla zaradi veleizdaje

London, 22. decembra. Kralj Jurij VI. je podelil viteški odklikovanje dvema osebam, ki ju je javnost za časa vojne napadla zaradi veleizdaje.

Viktor Carey je bil župan v Guernseyju za časa nemške zasedbe. Javno so ga napadli, da je podpisal nemški razglas, s katerim so ponujali 25 sterlingov nagrade tistemu, ki bi odkril osebo, ki se piše po zidovih in vratih črke »V« (zabrisica besede Victory, kar pomeni zmaga).

Drugo odklikovanje so izročili A. M. Coutanche, ki je kot Jerseyjski župan moral podpisati vse ukaze za časa nemške zasedbe.

Carey je star 73 let. Coutanche pa 53. Oba sta se, kot poročajo, držala navodil britanske vlade.

Po odklikovitvi obojega so se javno dvignili proti temu funkcionarjem. Notranji minister Chuter Ede je takrat izjavil v spodnji abornici, da sta se vedla lojano in hili.

Nirohiteva tiskovna konferenca. Tokio, 22. decembra. »International News Service« poroča, da bo imel Hirohito prihodnjo soboto ali nedeljo sestanek s japonskimi novinarji. To bo prvi slični dogodek v japonski cesarvici hili.

RAF bombardirala oporišča pri Bandungu. Kitajska vlada izjavila, da komunisti niso podali nobenega uradnega predloga o prenehanju. Označila je komunistično izjavo kot propagando komunističnega

Božični običaji na Angleškem

Za večino angleških otrok priložnost pripravljajo Božiča s kupovanjem daril, kar je seveda bilo v vojnih letih in je tudi še letos v mnogo manjši meri. Skoraj v vseh angleških družinah otroci že tedne in tedne prej štedijo penije in šilinge, da bi lahko kupili darila za vsakega člana družine. Ko so darila že kupljena, jih skrbno zavijejo in nanje napišejo: »Preprosto odpreti pred Božičem«, skrivajo pri prijateljih ali sorodnikih, kjer čakajo na veliki granit.

Veliko opravilo je tudi kitenje božičnega drevesa. Na deželi morajo otroci samostojno gozdat po drevo, v mestih je bolj prozaično in ga preskrbi trgovec z zelenjavo. Pred vojno ste lahko dobili najrazličnejše svetleče okraske za majhen denar. Zdaj vsega tega ni in je treba precej iznajdljivosti in fantazije, da pripravite lepo božično drevesce s stvarmi, ki jih je mogoče dobiti.

Hišo samo običajno okrasijo šele na božični večer. Božiča, bršljan in omela so običajni božični okras. Vse to pa morajo pred Tremi kralji odstraniti, ker potem prinesejo nesrečo. Samo omela lahko ostane, do pustnega torka. Takrat zakurijo za njimi veljani ogenj, da lahko pečejo »pancake«, to je neka vrsta krofov, ki so ta dan v navadi v Angliji.

Preden grede otroci v posteljo, se pripravijo nogavice, da bi jim jih »Father Christmas« ali po naše Božiček oz. sv. Miklavž napolnil s darili. Za nekaj dni prej pijejo sv. Miklavžu, kaj si želi, pisemce zažrejo in so se dim vaji skozi dimnik proti nebu, nosi s seboj sporočilo za sv. Miklavža, ki ga peče na seneh severni jelen. Božiček pride skozi dimnik s polno vrečo igračk in slaščic ter napolni z njimi nogavice vseh pridnih otrok.

Na božično jutro stresejo otroci darila iz nogavic in jih vsi srečno ogledujejo. Nato gre vso družina

Skoda v Londonu

Angleški vojni minister je objavil, da je vsaka »V 2«, ki je priletela na London, uničila približno 650 stanovanj. Vsaka navadna bomba, ki je bila odvržena na London, pa je uničila približno 240 stanovanj.

Parri je vložil tožbo proti nekemu bančniku

Profesor Ferruccio Parri, bivši italijanski ministar predsednik, je vložil tožbo proti pisu nekoga glasila, ki je 13. decembra izšel v dnevniku »Il Pubblico«, ter proti karteletu, ki je odgovoren za izdajanje omenjenega dnevnika.

Ameriški polkovnik o I. G. Farbenindustrije

Polkovnik Bernard Bernstein je izjavil, da je treba uničiti I. G. Farbenindustrije z vsemi napravami, ki služijo za proizvodnjo vojnega materiala. Polkovnik Bernstein je ravnatelj raziskovalnega oddelka za kartelet pri ameriški vojski. Med drugim je izjavil: »Od dneva, ko je nacizem prišel na oblast, se je začel boj za osvoboditev sveta. Videli smo, da je I. G. Farbenindustrije podpirala z vsemi sredstvi to politiko.

Francoški kolaboracionisti umri v Ječi

General Henrija Dentza je v letniščini Prensas zadel srčna kap. Bil je visoki komisar v Siriji pod vohajskim režimom in se je s silo upiral britanski in de Gaulleovi zasedbi v Siriji.

Nizozemski kolaboracionisti se je obseli

Profesor van Genechen, minister za prosveto v lutkovni vladi Antona Musserta, se je obseli v svoji oceli. Pred kratkim je bil obsoben na smrt in smrtno obsoben bi moral izvršiti čez nekaj dni.

Nemška vohunka obsojena na smrt

»Marinetta« je bila zloglasna agentka v službi nemškega protivojnostnega. Pozmojo je v vsej okolici Manlove zaradi brezsrčnega preganjanja rodoljubov. Vrhovno sodišče v Mantovi jo je obsodilo na smrt.

T R S T

Večja dobava električnega toka v božičnih praznikih

Komisar tržaškega mestnega področja, polkovnik J. G. Smuts, je izjavil, da so za čas počitnic ukiniteli določbe, ki se nanašajo na uporabo električnega toka.

Polkovnik Smuts je dejal, da so dobavo električnega toka začasno zvišali. Zaradi tega je ukazal neko določeno časovno olajšanje v sedanjih omejitvah z namenom, da bodo imeli tržaški meščani v božičnih praznikih več električnega toka. V zvezi s tem ukazom lahko gorijo luči v trgovinah in skladiščih jutri 22. t. m. in v ponedeljek 24. t. m. do 18. ure. V veljavi ostane edino prepoved razsvetljenih izloč in raznih razstav.

Dovoljenje omenjene razsvetljave je določeno samo za tri praznike za osebe, o katerih govori člen 1. navedbe 1. za področje mesta Trsta, ki je bila objavljena.

Blagajna dodatnih izplačil (Cassa Integratore)

Z odobrenjem Zvezniške vojaške uprave je Blagajna dodatnih izplačil (Cassa Integratore) spet prevzela v svojo upravo poslovanje glede na zasluge industrijskih delavcev na vsem ozemlju Julijske krajine, in sicer z veljavnostjo od 1. julija 1945.

Z istim datumom se priprave, ki ga morajo plačati industrijske tvrdke Blagajni dodatnih izplačil (Cassa Integratore), določa na 5% komatnih mezd, ki jih prejema delavci.

Dodatno izplačilo znaša 75% celotne mezde, ki gre delavcu za celotno leto. Dodatno izplačilo ne velja v primeru stavke ali prekinitev dela.

Natančnejše podatke dobe tvrdke, ki jih to zanima na Zvezi industrijske (Associazione degli Industriali) ali pri Narodnem zavodu za socialno skrbstvo (Istituto Nazionale di Previdenza Sociale).

PREHRANA

Razdeljevanje piškotkov

Od danes dalje lahko lastniki živilskih knapišev za otroke od 0 do 1 leta in od 1 do 4 let dvignejo v nadomestilo za kruh na deset odrezkov piškotke.

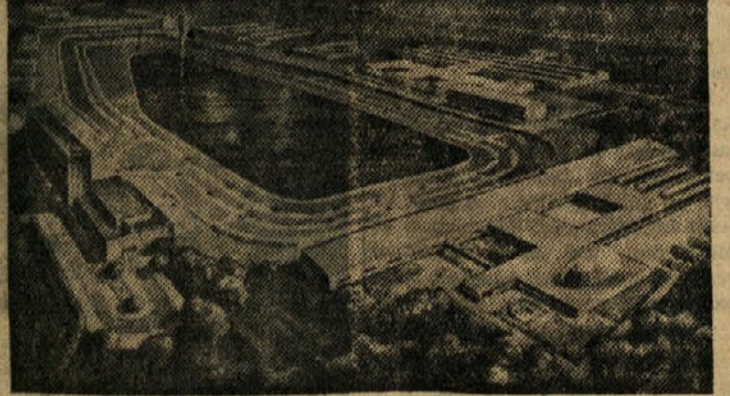
Razdeljevanje kondenziranega mleka osebam starih nad 65 let se bo začelo v ponedeljek, namesto v torek.

Razdeljevanje petroleja. Danes bodo začeli razdeljevati petrolej za razsvetljavo za mesec december, in sicer po 1 liter na osebo na rumeno izkaznice in 7,5 del na modre izkaznice.

Tobak

Za teden od 23. do 28. t. m. bodo potrošniki prejeli po 20 g tobaka Dalmazia in 10 cigaret Serraglio.

Znanstveni okraj v Detroitu

Znana ameriška avtomobilska tvrdka »General Motors« je neavno objavila, da bo zgradila tehnično središče, v katerem bodo inženirji in znanstveniki lahko nemoteno delali poljske, s katerimi bo bogatejša tehnična znanost. Novo središče bo zgrajeno kot velik okraj, ki bo opremljen z najnovejšimi tehničnimi pripomočki. Inženirji pravijo, da bodo središče zgradili tako, da bo lež 20 let popolnoma na višini tehničnih novosti. »Znanstveni okraj« bo obsegal okoli 160 hektarjev površine. Tam bo »General Motors« postavila intenzivno, mehnično in druge laboratorije. V sredi okraja bo umetno jezero, okoli njega pa različne zgradbe in vrtovi. V novem središču bo lahko stanovalo stalno okoli 2.000 ljudi.

Božičnica za vojne sirote

23. decembra ob 11. uri bo na Borznm trg božičnica za tu-kajšnje vojne sirote. Božičnica bo pod pokroviteljstvom društva za vojne sirote in tržaškega škofa monsig. Santina.

Med zastopniki krajevne oblasti pričakujejo polkovnika Alfreda C. Bowmana, višjega častnika za civilne zadeve Zvezniške vojaške uprave ter stotnika Kelleta, častnika gospodarskega oddelka Zvezniške vojaške uprave.

Pogreb žrtev iz rižarne pri Sveti Soboti

Včeraj dopoldne so po žalni masi v stolnici Sv. Justa pokopali na pokopališču Sv. Ane pepel žrtev nacističnega barbarstva v rižarni pri Sv. Soboti.

Malo po 11. uri so prinesli krste z ostanke žrtev iz kapele splošne bolnišnice, kjer je čakala velika množica ljudi; v žalnem sprevodu jih je spremljal de cerkve.

Po končanem verskem obredu v stolnici, so trije žalni vozovi prepejali pepel na pokopališče.

Odprava brezposelnosti v okraju Sežana

Stotnik H. A. Schmitt, častnik za civilne zadeve za obino Sežana, je izjavil, da bo na vrh za javna dela, ki obsega popravilo 30 kilometrov ceste, popravilo 12 šol in obnovo porušene vasi Kazijske, prekršek zaposel skoraj vsem brezposelnim iz okraja Sežana.

Vsem upravnim odsekom na ozemlju, ki je pod upravnostjo stotnika Schmitta, so dali navodila, da se vsi brezposelnosti takoj javijo na glavnem poveljstvu Zvezniške vojaške uprave v Sežani za vpis, da bodo lahko čimprej začeli z delom.

Kapital in material sta pripravljena in načrt za javna dela bodo takoj začeli izvrševati, ko bo na razpolago dovolj delovnih moči za začetek dela.

Uničevanje horovega prela

Lastnike borovih nasadov opozarjamo na dolžnost, ki jim jo nalaga zakonika določbe in splošne uredbе ter uredbe gozdne policije, da morajo uničevati gnezdišča, z gnezdišči borovega prela do 15. februarja 1946.

Po tem roku bo uničevanje opravila oblast na stroške zamudnikov in proti tistim, ki ne dolžnost ne bi opravili, bodo uvedli kazenski postopek.

Uničevanje se je treba lotiti ob mrzlih dneh, ko so gosenice v gnezdiščih, tako da odrežemo vejo na kraju, kjer je pritrjeno gnezdišče, s ravni ali poševni škarkari, nato pa po možnosti zuna) gozda zaštemo nakopičena gnezdišča.

Vrhovni nadzornik

podp. inž. dr. Antonio Scala

Dva procesa preložili

Pred višjim zvezniškim vojaškim sodiščem se je pričel danes proces proti Vigiili Umellio, obtoženemu prisvojitve zvezniškega avtomobila. Proces je bil preložen, da so lahko pričeli razpravo proti Albertu Simoniju in Elmiju Drufo. K sta bila ravno tako v posesti avtomobila, ki je last zvezniškega. Predsednik sodišča je odložil razpravo in dovolil pravi jamstvu obtoženih branilcev, da obtoženca izpustijo na svobodo.

Zločinec Kolaric poignil

Po Trstu se je pred kratkim razširila govorica, da se skrivajo mestu znan zločinec Kolarik, ki so ga pred 10 leti obsodili na doživotno ročilo. Obtožen je bil 15 tatvin, 8 premljenih umorov, 4 ropov, 2 preletov z orožjem, 2 poskodb javnih organov in zaradi posesti orožja in ročnih bomb.

Zločinec, obsoben v Pulji, je prestajal svojo kazen najprej v kaginilni Santo Stefano di Aspromonte, pozneje pa ga so prepeljali v kaznilišnico Volterra. Iz te ga so pred nekaj meseci pomotoma izpustili. Zdej ga spet iščejo.

Nesreča

Petnajstletni Giovanni Cesco iz Praveča je včeraj našel ročno bombo, ki jo je hotel v nepremišljenosti pripraviti do eksplozije. Drobni bombe, ki se je res razlele, so nepravilno mešanico odtrgali palec ter mu poškodovali konce ostalih prstov na levi roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Kdor oglašuje, ta napreduje

enkrat gori in dol skalos, da so si tako nekoliko ogreli glasila in bili so pripravljeni.

Stali so v vrsti za odrom in čakali, da bo odšel z njega zadnji jazzist orkestra, ki je ravnokar odigral.

Končno so se bili vsi za odrom in basist Joe je otvoril »gostji red orkestra.

Komaj pol se je za nastopajočimi klopem poleg, ki je znova oglašil. Ko so bili že vsi pri svojih stajalih, je stopil za njimi Tom, z lepo, blesčečo se pozvno v roki. Njega so nagradili z aplavzom še prav posebej. Lep je bil pogled na ta mladik orkestrant. Vsi enotno namreč, modre srajce, v zlati luči blesčeli se instrumenti, vsi namreč, pred njimi pa on — Tom.

Dal je znamenje. Njimi so vstali s svojih sedežev in dvignili instrumente k ustom. Ti so bili skoraj na millimeter natančno uravnani, vsi lepo vodoravno obrnjeni proti občinstvu.

Igrali so svojo himno. Kakor pred in po vsaki oddaji, je tudi danes niso izpustili.

Jekleni, a vendar mehki zvoki so prihajali iz skrbno osnaženih in blesčečih se glasbil.

Medtem ko je seznanjen s »sej kers« v kratkem premoru poslušalca z današnjim programom Tomovega

G O R I C A

Božično obdarovanje

Nenavadno božično praznovanje bo v nedeljo ob 14. uri na trgu Vittoria. Priredilo ga bo poveljstvo 88. divizije »Modrih vrgov«. Namenjeno je goriskim otrokom. Na trgu, kjer bo dobrodelna prireditelj, se dviga veliko, lepo okraseno božično drevo. Vilek veselja

Predbeležba sadnega drevja

Pri Okrožnem kmetijskem nadzorništvu se je začelo s predbeležbo sadnega drevja, katerega bodo prodajali po znižanih cenah.

Predbeležba bo zaključena 31. januarja 1946. Na razpolago je le omejeno število drevja.

Ob času predbeležbe je treba plačati na račun za vsako drevesce, in sicer: 50 lir za kaski, 30 lir za breskve, hruške, češnje in jabolka ter 20 lir za murve in divje češnje.

Cena drevesc bo znašala približno: 80-100 lir za kaski, 50-55 lir za hruške, jabolka in češnje, 35 lir za murve in divje češnje.

Vrste sadnega drevja, ki so do zdaj na razpolago so sledeče:

Breskve: Alexander, Trifun gladek, Alton, South Haven, Hale; hruške: cepljene na kutino: Dobra Luiza, Clairgeau, Pastorenka; bruske: cepljene na divjake: Coscia; češnje: Navadne; kaski: Licopersicum; češnje: divje, eno in dveh-treh let; Murve: Florio; jabolka: cepljene na divjake: Renetta Champagne, Sevske, Rosa Mantovana, Deliculous, Poppina dora, Bella di Booskop. Za hruške, cepljene na divjake in kaski sprejemajo predbeležbo le s pridržkom, ker se ni zagotovljena količina.

Trgovine v nedeljo

Združene trgovce sporoča, da smejo jutri, na zlato nedeljo, trgovine odpreti do 12. ure.

Drzen rop

Vajenec pekarn Tanj na korzu Roosevelt 24 se je včeraj ob šestih zjutraj po opravljeni dobavi kruha vračal v pekarno. V ulici 9. Augusta ga je v revolverjem v roki ustavil neki neznanec in zahteval od njega, da mu izroči kuverto s 2500 lirami in 625 odrezki, ki jih prejel za kruh.

Dve tatvini

Velik plen so si za božične praznike prekrbneli neznan tatovi, ki so včeraj ponoči s ponarejenimi ključji vdrl v trgovino Klavara. Ondesli so 100 kg sladkorja, 100 kg riža in testenin, velike količine slanine, salama, prhuta in drugih živil ter 4000 lir v gotovini. Skupna škoda okrog 400 tisoč lir.

Z dvorišča pralnice civilne bolnišnice v ulici Pavla so neznan odnesli električni motor, ki je služil za pogon krožne žage. Z motorjem je izginil tudi 3 in pol metre dolg usnjen jermen.

Bojevitka žena

V četrtak zvečer se je 48-letni Decado Comard iz Ločnika, ulica Rialto 340, precej vinjen vrnil domov. Njegova žena ga je najprej zmerjala, nato pa je v jezi pograbila železno palico, ga udarila po glavi in mu prebila lobanjo. Težko poškodovanega Comarda so prepeljali v bolnišnico.

Nesreča

Petnajstletni Giovanni Cesco iz Praveča je včeraj našel ročno bombo, ki jo je hotel v nepremišljenosti pripraviti do eksplozije. Drobni bombe, ki se je res razlele, so nepravilno mešanico odtrgali palec ter mu poškodovali konce ostalih prstov na levi roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Kdor oglašuje, ta napreduje

enkrat gori in dol skalos, da so si tako nekoliko ogreli glasila in bili so pripravljeni.

Stali so v vrsti za odrom in čakali, da bo odšel z njega zadnji jazzist orkestra, ki je ravnokar odigral.

Končno so se bili vsi za odrom in basist Joe je otvoril »gostji red orkestra.

Komaj pol se je za nastopajočimi klopem poleg, ki je znova oglašil. Ko so bili že vsi pri svojih stajalih, je stopil za njimi Tom, z lepo, blesčečo se pozvno v roki. Njega so nagradili z aplavzom še prav posebej. Lep je bil pogled na ta mladik orkestrant. Vsi enotno namreč, modre srajce, v zlati luči blesčeli se instrumenti, vsi namreč, pred njimi pa on — Tom.

Dal je znamenje. Njimi so vstali s svojih sedežev in dvignili instrumente k ustom. Ti so bili skoraj na millimeter natančno uravnani, vsi lepo vodoravno obrnjeni proti občinstvu.

Igrali so svojo himno. Kakor pred in po vsaki oddaji, je tudi danes niso izpustili.

Jekleni, a vendar mehki zvoki so prihajali iz skrbno osnaženih in blesčečih se glasbil.

Medtem ko je seznanjen s »sej kers« v kratkem premoru poslušalca z današnjim programom Tomovega

Klanje prašičev za domačo rabo

Mestni užitniški urad v Gorici obvešča tiste, ki redijo prašiče za domačo rabo, da so še vedno v veljavi vse zakonske odredbe za klanje prašičev.

Vai, ki redijo prašiče, so dolani plačati užitniški davek, preden prašiče zakoljejo; kršilec bodo kaznovani, poleg tega pa jim bodo zaplenili tudi meso.

S potrdilom o plačanju užitniškega davka bodo prizadeti lahko prejeli nabavnico za sol, in sicer v količini 6% žive teže prašičev.

Cena mesa

Združene trgovce sporoča, da je Komisija za cene določila mese naslednje cene, ki veljajo od 24. t. m. dalje: govedina 1. vrste 220 lir za kg; II. vrste 180 lir za kg; oboje s 30% dodatkom kosti; meso brez kosti: 280 lir za kg. V obdih pokrajine je cena mesa znižana še za 10 lir.

Odpiranje in zapiranje trgovin v goriskem področju

Seznam praznikov in polpraznikov

Od 20. decembra dalje veljajo za odpiranje in zapiranje trgovin naslednje ure za vse gorško področje:

Pekarne in mlekarne: 6.30-12 in 16-18 ure; polprazniki: 8.30-12 ure; nedelje in prazniki: 7-11. ure. Mesarje: 7.30-12 in 16-18 ure. Prazniki: 7-11. ure. Trgovine z živilom in drogerije: 8-12.30 in 15-18.30 ure; polprazniki: 8-12. ure. Trgovine s sadjem in zelenjavo: 8-13 in 15.30-18.30 ure; polprazniki: 8-12. Trgovine z gorivom na drobno: 8-12 in 13.30-17.30 ure; ob polpraznikih 8-12. ure. Trgovine z lesom in gradbenim materialom: 8-12 in 13.30-17.30 ure; polprazniki: 8-12. ure. Trgovine z oblačili, opravo, potrebčinami, industrijskimi predmeti, avtomobili, motokoli s pritrkljanimi ter druge neopredeljene trgovine: 8.30-12.30 in 15-18.30 ure; polprazniki: 8.30-12. ure. Knjižarne in trgovine s papirjem: 8-12 in 15.30-18.30 ure; polprazniki: 8-12. ure. Cvetličarne: 8-12.30 in 15-18.30 ure; polprazniki: 8-12.30 ure; nedelje in prazniki: 8-12.30 ure.

Trgovine z mešanim blagom smejo prodajati blago samo v času, določenem za trgovine z odgovarjajočo vrsto blaga. Trgovine s papirjem smejo v času šolskega pouka odpreti svoje lokale pol ure pred pričetkom pouka. Ob sobotah in dnevih pred prazniki (ne polprazniki) smejo vedno zapiranje podaljšati za pol ure. V dnevih letnih sejmov, so lahko vse podjetja odprta neprenehoma, ne oziirajo se na opoldansko zapiranje. Na predvečer praznikov: Velike noči, Binkošti, Velikoga Smarna (14. avg.), sv. Miklavža (5. dec.), Božiča (24. dec.) in Silvestrova (31. dec.) večer zapiranje lokalov ni obvezno.

Za praznike je treba imeti: vse nedelje, Novo leto (1. januarja), Veliki Smarn (15. avgusta) in Božič (25. decembra). V primeru, da

Glavni urednik:

PRIMOŽ B. BRDNIK

Izdaja A. I. S.

MALI OGLASI

BLAGIVI za moške obleke, čista volna, volnene tkanine: Industria lana, Zabarella 55, Padova. 5133 O

VINO, belo in rdeče, za družino po 80 lir liter, dobite v ulici Tarabochia 7, tel. 93-785 (vogal ul. Malochia 17). 4574 O

HBO v Banjaluki zamenjan za protivrednost v Trstu ali Gorici. 12615 M

V "Centru za obvestila," Piazza della Borsa št. 8 dobite te publikacije v slovenščini:

S. V. Benet: »Amerika«, cena 10 lir. (Kratka in zanimiva pisana zgodovina Združenih ameriških držav).

»Ameriške znanstvene zanimivosti«, cena 10 lir. (Poljudno pisan pregled najnovejših odkritij na zdravstvenem, kmetijskem, tehničnem in drugih področjih v Ameriki).

»1939-1944«, cena 5 lir. (Pregled vojaških dogodkov v teh letih, s številnimi slikami).

DJUK

POZAVNINA PESEM

Angelina je kdaj pa kdaj pogledala na uro in videti ji je bilo, da teško pričakuje, da bo lahko odpeljala radio in poslušala Tomovo oddajo.

Brat je včasih izpod velikih, modnih očal debelo pogledal. Angelina se je presedla k aparatu. Pričakala ga je in čakala.

Končno se je oglašilo: uro swinga izvajajo plesni orkester Tom Carterja.

Angelina je še malo privila aparat, da se bi motil brata, pri prepovedovanju in odločanju življenja. Sklonila se je tik k aparatu.

Bunny ni rekel ničesar, kar ni hotel znova izgovoriti. Mirko se je posmehoval in se vsake toliko časa zdrl, da bi ga kdo udaril, ki je zaslišal kako »črtno« dionanco.

»Pozavnila pesma« — izjavila lea-der Tom Carter na klavirju, se je, oglašal napovedovalec.

Angelina se je malo presedla, mogoče iz razburjenja, mogoče iz prikakovanja in si podprla obraz z rokami.

10.

16. julij, dan revije je bil tu.

V veliki dvorani Glasbenega doma je bilo vse neredu. Še zgodaj zjutraj so začeli pripravljati delavci od prarodnih komunistov, ki so se sestavljali nekateri člani nastopajočih orkestroev. Postavljali so zložitve odeske dele, jih spet prestavljali, premikali, razdirali.

Vedno se je našel kdo od komunistov, ki mu kakšna ureditev ni bila všeč; preostalo ni nič drugega, kot da so spet spremenili. Skoraj do opoldne so tako spreminjali in izboljševali. Hodili so gledat oder iz dvorane, vpili drug čez drugega, dokler ni bil končno tak, da so bili z njim vsi zadovoljni. Prezkušali so se zastore in končno reflektorje. Iščočeno so novili posamezni člani orkestroev na oder razno kramo, pihali okoli se senih odrakih delov blaga, pa spet prinasali stole.